

Norrtälje kommun
norrtaljestad2050@norrtalje.se

Yttrande över granskningsförslag av fördjupning av översiktsplan för Norrtälje stad

Er beteckning: KS-2018-339

Bakgrundsinformation

Norrtälje kommun har den 17 april 2024 sänt förslag till fördjupad översiktsplan för Norrtälje stad till Länsstyrelsen för yttrande i samband med granskning enligt 3 kap. 12 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Länsstyrelsens granskningsyttrande utgår från innehållet i 3 kap. 16 § PBL. Under beredningen av granskningsyttrandet har Länsstyrelsen inhämtat synpunkter från Trafikverket.

I granskningsskedet ska Länsstyrelsen enligt 3 kap. 16 § andra stycket PBL enbart föra fram synpunkter på planförslaget om det finns kvarstående invändningar mot översiktsplanen utifrån innehållet i den bestämmelsen.

Riksintressen enligt 3 – 4 kap. miljöbalken (MB)

Riksintressen för kommunikationer enligt 3 kap. 8 § MB

De riksintressen som berörs av den fördjupade översiktsplanen är väg E18, Kapellskärs hamn samt flygplatserna Arlanda och Bromma.

E 18

Översiktsplanen redovisar riksintressets sträckning på ett tydligt sätt. Det är positivt att kommunen beskriver att platsspecifika hänsynsavstånd till E18 kommer att utredas i kommande detaljplanering. Däremot bör kommunen komplettera informationen med att Länsstyrelsen föreskrivit en utökad tillståndsplikt om 50 meter från vägen, samt att avståndet inte endast är kopplat till den risk som föreligger kring E18 (E18 är utpekad led för farligt gods) utan gäller oavsett riskbilden.

Det är viktigt att ingen bebyggelse tillkommer, som kan påverka möjlighet till drift, underhåll eller framtida utveckling, utan tillstånd från Länsstyrelsen. Bestämmelserna om krav på tillstånd av Länsstyrelsen gäller dock inte områden med detaljplan eller i fråga om åtgärder där bygglov krävs.

Riksintresse för kust- och skärgård enligt 4 kap. 1–2 samt 4 §§ MB

Norrtälje har pekat ut Björnö som ett utvecklingsområde. I området finns redan en antagen detaljplan och i nästa etapp planeras 600 bostäder i form av villor samt en skola. Hela utvecklingsområdet ligger inom Norrtäljeviken som utgör riksintresse för rörligt friluftsliv och högexploaterad kust (4 kap. miljöbalken). Länsstyrelsen instämmer med kommunen att planerad bebyggelse, som utgör en utveckling av Norrtälje tätort, utgör en sådan utveckling av befintlig tätort som omfattas av undantag enligt 4 kap 1 § andra stycket MB.

Länsstyrelsen menar dock att även om undantaget är tillämpligt behöver den tillkommande bebyggelsen fortfarande förhålla sig till de skyddade natur- och kulturvärden som riksintresset innebär. Den fördjupade översiktsplanen behöver kompletteras med en vägledning till hur detta kan ske.

Miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken

Den fördjupade översiktsplanen har genomgående en hög ambitionsnivå för hantering av vatten och avlopp inklusive dagvatten. Vattenstatus beskrivs för alla i planområdet ingående vattenförekomster med miljöproblem och källor. Beräkningarna i föroreningsbelastningen från dagvatten i FÖP-området visar dock på mycket hög belastning för flera vattenförekomster, vilket kommer ställa höga krav på kommande detaljplanering. I det fortsatta arbetet med detaljplaner i planområdet behöver kommunen säkerställa att dagvattnet renas tillräckligt, så att inte möjligheten att följa miljökvalitetsnormerna för vatten äventyras.

I dagvattenutredningen (Sweco 2021-09-30) finns förslag på åtgärder och var dessa kan lokaliseras. Det är positivt att den fördjupade översiktsplanen hänvisar till att lokala åtgärdsprogram kommer att komma. Kommunen bör dock förtydliga vilka områden dessa kommer täcka, så att kommande detaljplanering lätt kan se vilka behov som finns på platsen och därmed prioritera att avsätta tillräckligt med mark för detta i plankartor, för att säkerställa att dem genomförs med tillräcklig rening och fördröjning.

Hälsa eller säkerhet, risken för olyckor, översvämning eller erosion

Översvämningsrisker

Länsstyrelsen noterar att den fördjupade översiktsplanen har kompletterats med ett avsnitt som hanterar det förändrade klimatet samt

redovisar att ett arbete för att ta fram en klimatanpassningsplan och skyfallsplan har inletts och kommer så färdigt 2025.

Den fördjupade översiktsplanen kan tydligare referera till båda dessa planer i områden som redan nu säkert kommer drabbas av ett stigande hav och kraftigare skyfall till exempel genom att hänvisa läsaren till att en handlingsplan, eller förhållningssätt kommer att komma.

Risker, helikopterverksamhet

Översiktsplanen innebär ändrad och utvecklad markanvändning inom områden som kan utsättas för risker kopplat till Norrtälje sjukhus helikopterverksamhet. Helikopterverksamheten är klassad som farlig verksamhet enligt lag om skydd mot olyckor (2003:778), LSO. Behovet av att beakta riskerna i kommande detaljplanering bör framgå i översiktsplanen.

Buller

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen ger förutsättningar för kommunen att på ett godtagbart sätt hantera risker kopplade till buller. Kommunen har hörsammat Länsstyrelsens synpunkter i alla avseenden, utom synpunkten om att komplettera avsnittet om trafikbuller med exempel på hur bebyggelse kan placeras och utformas för att bullerstörningar ska bli så små som möjligt. I samrådsredogörelsen anger dock kommunen att de avser att komplettera den fördjupade översiktsplanen enligt detta önskemål.

Länsstyrelsen ser positivt på att bullerhanteringen i stort har blivit omarbetad, men vill understryka att kompletteringen som saknas (som främst fokuserar på att illustrera hur tillgång till ljuddämpad sida kan skapas enligt [Förordning \(2015:216\) om trafikbuller vid bostadsbyggnader](#)) bör finnas, för att det ska bli tydligt i efterföljande planering vilken typ av anpassning av bebyggelsen som krävs i utsatta områden.

Allmänna synpunkter

Sjön Gillfjärden är idag en preliminär vattenförekomst som inom kort kommer att klassas som vattenförekomst med tillhörande miljökvalitetsnormer. De preliminära vattenförekomsterna visas i VISS i Vattenkartan. Detta kommer påverka den kommande planeringen inom planområdet och bör därför beaktas i den fördjupade översiktsplanen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av vik. länsöverdirektör Claes Lindgren med planhandläggare Valter Perselli som föredragande. I ärendets slutliga

handläggning har även tillväxtdirektör Anna Conzen, t.f. avdelningschef Lovisa Ristner och miljödirektör samt t.f. avdelningschef för samhällsbyggnadsavdelningen Johanna Lindgren medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor:

Yttrande från Trafikverket

Kopia:

Trafikverket Region Stockholm

Ärendenummer
TRV 2024/47013
Motpartens ärendenummer
KS 2018-339

Dokumentdatum
2024-06-07

Konfidentialitetsnivå
1 - Ej känslig

Mottagare
Kommunstyrelsen
Norrtälje kommun
norrtaljestad2050@norrtalje.se

Kopia till
Länsstyrelsen Stockholm
Diariet

Trafikverkets yttrande gällande granskningsförslag för fördjupning av översiktsplan för Norrtälje stad

Trafikverket har tagit del av granskningsförslag för fördjupning av översiktsplan för Norrtälje stad. Trafikverket yttrar sig i egenskap som ansvarig för transportslagsövergripande och långsiktig planering av det samlade transportsystemet i regionen och som ansvarig för den statliga infrastrukturen i kommunen. Trafikverket ansvarar även för att peka ut riksintressen för kommunikationer och önskar lyfta fram följande.

1. Riksintressen och statliga vägar

Den fördjupade översiktsplanen redovisar riksintressen för kommunikationer på ett tydligt sätt. Riksintressen för kommunikationer som berör Norrtälje stad utgörs av E18, Kapellskär hamn samt Arlanda och Bromma flygplatser. Exploatering nära E18 får inte påverka möjligheterna till drift, underhåll och framtida utveckling av anläggningen. Kommunen beskriver att platsspecifika hänsynsavstånd till E18 kommer att utredas i kommande detaljplanering, vilket Trafikverket instämmer i.

Trafikverket vill även upplysa om att ordet ”nybyggnadsförbud”, som bland annat anges på sidan 210, är en felaktig tolkning av § 47 Väglagen om tillståndspliktig zon. Inom ett avstånd av tolv meter från ett vägområde får inte utan Länsstyrelsens tillstånd uppföras byggnader, göras tillbyggnader eller utföras andra anläggningar eller vidtas andra sådana åtgärder som kan inverka menligt på trafiksäkerheten, enligt 47 § Väglagen. Detta är en så kallad tillståndspliktig zon som gäller för alla statliga vägar om inte Länsstyrelsen beslutat att utöka avståndet. För E18 har Länsstyrelsen föreskrivit en utökad tillståndspliktig zon om 50 meter från vägområdet. Motsvarande avstånd för vägarna 76 och 276 är 30 meter. Bestämmelserna om krav på tillstånd av Länsstyrelsen gäller inte inom områden med detaljplan eller i fråga om åtgärder för vilka bygglov krävs. Läs mer på Länsstyrelsens hemsida: [Bygga vid väg | Länsstyrelsen Stockholm \(lansstyrelsen.se\)](https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/nybyggnadsforbud)

Tilläggas bör att Trafikverket som remissinstans prövar lämpligt avstånd till statliga vägar i varje enskilt fall utifrån parametrar som risk, buller, luftkvalitet, trafikmängd, hastighet, terrängförhållanden samt drift- och underhåll.

I kartmaterialet på sidan 143 har delar av väg 76 fallit bort som ”Regionalt vägnät”. För att undvika missförstånd om vägens funktion bör kartan justeras så att hela väg 76 omfattas inom planområdet.

Ärendenummer
TRV 2024/47013
Motpartens ärendenummer
KS 2018-339

Dokumentdatum
2024-06-07

2. Godstransporter

Planerna på att lokalisera en ny energianläggning, i anslutning till Lindholmens reningsverk, bör kompletteras med tydligare beskrivning av transportbehovet till denna anläggning. Platsens potential för synergieffekter är god, men energianläggningen skulle kunna generera tunga transporter som behöver passera de centrala delarna av Norrtälje stad via väg 76 för att nå anläggningen. Trafikverket anser därmed att det bör förtydligas vilken typ av energianläggning som avses, samt vilka transporter som förväntas.

3. Trafiksäkerhet

Trafikverket ser positivt på kommunens utvecklade resonemang gällande utveckling av Nordrona med nya bostäder väster om väg 76. Trafikverket framhåller fortsatt att utveckling väster om väg 76 kan resultera i nya problem med genomgående trafik i stadskärnan och trafiksäkerhetsbrister. Syftet med den nya dragningen av väg 76, västra vägen, var att leda om den genomgående trafiken i Norrtälje stad till en genare och mer trafiksäker väg väster om staden.

Till granskningsskedet har utvecklingsområdet "Nånö-Fyrken" lagts till i syfte att hitta en lämplig plats för ridsportsanläggning. Genom området går väg 76 och det nämns att anläggningen skulle kunna hamna på båda sidor av vägen, vilket i sin tur skulle kunna kräva en säker passage.

Trafikverket anser att hela anläggningen bör placeras på en och samma sida om väg 76, särskilt då det handlar om barn och ungdomar samt hästar som ska röra sig i området. Kommunen skriver visserligen att det krävs en säker passage, men med en hastighetsgräns på 70 km/h för väg 76 betyder det en planskild passage för fotgängare, cyklister och hästar. Väljer kommunen att ha anläggningen på båda sidor om vägen måste en planskild passage vara på plats när ridverksamheten startar upp. Trafikverket kommer inte ha möjlighet att bekosta en planskild passage för detta ändamål. Här behöver kommunen ta höjd för att bekosta en sådan. Sammantaget innebär det en stor extra kostnad för kommunen samt stor risk för att planskild passage inte är på plats i rätt tid. Att förlägga anläggningen på en och samma sida är således att föredra trafiksäkerhetsmässigt och inte minst i ett samhällsekonomiskt perspektiv.

4. Buller och luftkvalitet

Trafikverket vill fortsatt framhålla att det åligger kommunen att bedöma bullersituationen i samband med detaljplanering och att riktvärdena enligt Förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader (SFS 2015:216) ska innehållas.

I den fördjupade översiktsplanen beskrivs det att samverkan mellan kommunen och Trafikverket krävs då flera av de stora bullerkällorna inom staden är statliga vägar. Samma resonemang förs kring samverkan för minskad påverkan av luftkvaliteten från det statliga vägnätet. Trafikverket skrev i sitt samrådsyttrande att kommunen bör

Ärendenummer
TRV 2024/47013
Motpartens ärendenummer
KS 2018-339

Dokumentdatum
2024-06-07

utveckla sitt resonemang om detta då det inte är tydligt vad denna samverkan innebär. Detta bör fortsatt kompletteras i planen.

Det totala nationella åtgärdsbehovet utreds av Trafikverket genom buller- kartläggningar. Trafikverket har därtill ett åtgärdsprogram som gäller för vägar och järnvägar som inte har byggts eller byggts om väsentligt sedan 1997. Åtgärder prioriteras utifrån att de som är mest utsatta ska åtgärdas först och utifrån den budget som tilldelas för arbetet. Läs mer om Trafikverkets åtgärdsprogram: [Bullernivå vid din fastighet - www.trafikverket.se](#)

5. Klimatanpassning

Trafikverket ser positivt på planens fördjupning i klimatanpassningsfrågor men saknar fortsatt ett tydligare ställningstagande kring klimatanpassning av infrastrukturen. Förslagsvis bör kommunen i kommande arbete med klimatanpassningsplan ta ställning till risker i transportinfrastrukturen och i samverkan med Trafikverket se över lämpliga åtgärder.

För de statliga vägarna har Trafikverket identifierat Norrtäljeån som en riskkälla vid höga flöden. Det behöver säkerställas att särskilt väg 76 inte påverkas av höga flöden i ån, om risker identifieras kan det finnas behov av samordning kring vilka åtgärder som bör genomföras.

6. Fortsatt arbete

Trafikverket ser fram emot det fortsatta samarbetet med samhällsutvecklingen inom Norrtälje stad. Både med den heltäckande fördjupade översiktsplanen och med kommande detaljplanering, samt inom pågående infrastrukturprojekt i kommunen. Trafikverket välkomnar också en tidig dialog med kommunen kring de ärenden och åtgärder som kan ha inverkan på statlig infrastruktur.

Trafikverket Östra regionen

Albin Videll
Samhällsplanering

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2024/47013, Motpartens ärendenummer KS 2018-339, Dokumentdatum 2024-06-07, Dokumenttyp BREV.